

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm utca 6-7. Telefon: 189-400, 369-500

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. június 19.

bb.1. magyar bábjátékok varsóban és prágában

1/ha/a/ la

1963. június 19.

bábművészetünk nemzetközi elismerését mutatja, hogy az új évadban három magyar darabot is műsorra tűznek külföldön. varsóban hárs lászlónak a ludas matyiból írt bábjátékát mutatják be a budapesti előadás díszleteivel és előadják a jános vitéz bábváltozatát szilágyi dezső átdolgozásában. a prágai központi bábszínház ugyancsak a budapesti bábszínház díszlet-és bábtervei felhasználásával tűzi műsorára szilágyi dezső ezüst-furulya című bábjátékát./mti/

--

bb.2. június 23-án balatonalmádiban országos vasutas ifjúsági béketalálkozó

1/di/a cs

1963. június 19.

a klsz, a vasutas szakszervezet és a MÁV vezérigazgatósága az idén is megrendezi a hagyományos - sorrendben a 9. - országos vasutas ifjúsági béketalálkozót. az összejevetelt, amelyre budapestről, miskolcra, debrecenből, szegedről, pécsről és szombathelyről különvonatok indulnak, június 23-án balatonalmádiban tartják.

az ország minden részéből érkező vasutas fiatalokat érdekes, változatos program várja a magyar tenger partján. a 10 órakor kezdődő békenagygyűlés előtt balassa tamás tánczenekarnak hangversenyén szórakozhatnak. délután 6 órától pedig műkedvelő együttesek és neves hivatásos művészek lépnek fel. a sportbemutatón vívók, birkózók, súlyemelők, tornászok és ejtőernyősök vesznek részt./mti/

--

2025 rj

- 1 -

ML

bb.3. versenyeznek a szamócák....

1/ie/a

1963. június 19.

repülőgépen, jég között érkeznek budapestre a tengerentúli és nyugateurópai szamócapalánták. a mezőgazdasági fajta-és termelési-technikai minősítő intézet rendelte meg ezeket, mert szamóca-termelésünk fellendítése érdekében pontosan meg akarja ismereni a hazai és a külföldi fajtaállományt. a külföldi újdonosságok csak jövőre adnak ugyan nálunk termést, de már az idén is több tucatnyi fajta versenyt rendeztek meg. a fertődi növénynevelési intézet keresztezéssel előállított legújabb hibridjeit, nevezte be, ezek sok jó tulajdonsággal rendelkeznek: korábban érnek és sokkal bővebb termést adnak, mint a moszoni fajták, emellett husuk elég kemény, így a hosszabb szállítás után is frissen, épen kerülhetnek a vásárlókhoz.

a mezőgazdasági minőségvizsgáló intézet különféle termelési, gazdaságossági - szempontból vizsgálja a szamócafajtákat, hogy a legalkalmasabbakból állítsa össze a május végétől július elejéig folyamatosan jó minőségű termést adó, szamóca-sorozatot, az új fajták zöme pár év múlva már a fogyasztók asztalára kerül. /mti/

..-

bb.4. hagyományos nyári hangversenyek fertődön, martonvásáron, keszthelyen, a gyulai és a kőszegi várban

1/ol/a fm

1963. június 19.

az országos filharmónia az idén nyáron is megrendezi a hagyományos vidéki hangversenyeket. a fertődi esterházy-kastélyban dal-és szonáta estekre kerül sor. a martonvásári brunszvik-kastélyban - ahol beethoven 1806.évi ott-tartózkodásának emlékére évről-évre nagyszabású koncerteket rendeznek - az idén nyáron három alkalommal hangverseny lesz.

keszthelyen, a festetics-kastély parkjában június 20-án mutatkozik be a budapesti máv szimfónikusok zenekara, augusztusban pedig a magyar állami hangversenyzenekar, amelynek műsorán wagner, brahms- és beethoven-művek szerepelnek. a kastély dísztermében kamarazene-hangversenyek lesznek.

pécsett július elsején rendezik meg a helyi szimfónikus zenekar beethoven-estjét - gyulán, a város szabadtéri színpadán júniusban balettestre, júliusban pedig a várban erkel művekből összeállított hangversenyre kerül sor.

a kőszegi vár lovagtermében augusztusban - a törökök felett aratott győzelem 431. évfordulóján - a budapesti máv szimfónikusok zenekara és a budapesti kórus vendégszerepel. /mti/

..-

- 2 -

bb.5. a rendőrség felhívása

1/bc/a cs

1963. június 19.

a rendőrség felhívja azt a károsultat, akitől 1963. márciusában a keleti pályaudvar érkezési oldalán - miközben barátjával taxira várakozott - ismeretlen tettes ellopta kirovszk márkájú karóját, továbbá azt a gépkocsi-tulajdonost, akinek személygépkocsijából 1963. május 1-én, vagy 5-én az indítókulcsra lévő umf márkájú óráját ellopták, hogy jelentkezzenek személyesen a 8. kerületi rendőrkapitányságon vig utca 36/ a 4. emelet 405 számú szobában, vagy telefonon a 340-380 számon, a 189-es mellékállomáson. /mti/

..-

bb.6. modern büfé a dűledező kocsmá helyén

1/vid/a/ie

1963. június 19.

a huszonötödik régi kocsmát szüntették meg heves megyében. a most lebontott boconádi kocsmá nemcsak korszerűtlen, hanem dűledező, életveszélyes is volt. a roskatag épület helyére a földművesszövetkezet csaknem félmillió forintos költséggel modern büfét, falatozót épít. a bontást teljes egészében társadalmi munkában végezte el a falu lakossága, s jelentős részt vállalt az új felépítéséből is. /mti/

..-

bb.7. kétezer éves, épségben lévő hamvveder került elő síófokon

vid/fm/a fm

1963. június 19.

síófok közelében az egyik gyümölcsösben ritka régészeti lelet, kétezer éves hamvveder került napvilágra. a nagyméretű, fekete mázzal bevont cserépedény teljesen ép állapotban vészelte át a két évezredet. az értékes leletet a síófoki beszédes józsef múzeumban helyezték el. /mti/

..-

- 3 -

ME

ME

bb 8. gyorsítják a zöldség-gyümölcs szállítást - kelendő a főzésre előkészített friss-áru - közérdekű kérdések a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai előtt

1 zs/zs/m/

1963. június 19.

a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai az elmúlt napokban több közérdekű, a lakosságot közvetlenül is érintő kérdésről tá-
hácskoztak. a 14. kerületi tanács vezetői például megvizsgálták a zöldség-gyümölcs ellátás helyzetét, a zuglói boltok nyári felkészülését. megállapították, hogy ha az áruszállításban időnként tapasztalható is kisebb zökkenő, az ellátás jó, s az üzletekben a múlt évinél lényegesen gazdagabb választék várja a háziasszonyokat. igaz, a kereslet is nagy, hiszen például a legutóbbi adatok szerint alig fél hónap alatt háromszor annyi zöldborsó, kétszerannyi kék-káposzta és cseresznye fogyott a boltokból, mint tavaly az év azonos időszakában, s jelentősen emelkedett az uborka, a karalábé és a hagyma-fogyasztás is.

az 1. kerületi tanács végrehajtó bizottsága a közelmúltban szintén a kereskedelem nyári munkájával, feladataival foglalkozott. a legfőbb teendő - hangzott a tanács vezetőinek megállapítása - a zöldség- és gyümölcs szállításának gyorsítása, az elosztás jobb megszervezése. ennek érdekében már meg is kétszereztek a zöldség-gyümölcsféléket szállító teherautók számát, s intézkedtek, hogy a legelső szállítmányokból reggelenként elsősorban a forgalmi központokban levő üzleteket és a batthyány téri vásárcsarnokot lássák el. az 1. kerület zöldség-gyümölcs boltjainak egy részében egyébként bevezették a főzésre előkészített zöldség árusítását, s a tapasztalatok szerint nagy a keletje a tisztított burgonyának és leveszöldségnek, a fejtett borsónak és a gyalult káposztának.

a kisérteti tanács vezetői a kerületi munkásszállások egészségügyi, kulturális helyzetét vizsgálták. egyöntetű volt a vélemény: a szállásokon az utóbbi hónapokban nagyot javult a tisztaság, s lakóiknak az eddiginél több a szórakozási, kulturális lehetőségük. valamennyi otthonban rádió, sakk, dominó és különböző társasjátékok állnak a bentlakók rendelkezésére, a legtöbb helyen televízió, sőt kisebb könyvtár is van. fontos feladata azonban a vállalatoknak, hogy a régebbi munkásszállások korszerűtlen, elavult épületeit - köztük a kazinc utca 3, a vöröshadserg utja 31 számú szállásokat - mielőbb rendbehozzák és felújítsák, mert ezek már nem felelnek meg az igényeknek. /mti/

8. 14/1

-4-

bb 9. a szovjetunió tudományos akadémiaja

k/m/zs

1963. június 19.

történettudományi folyóiratának, a voproszi isztorinának ez év májusi száma cikket közölt pach zsigmond pál akadémiai levelező tag tollából a magyar történettudomány helyzetéről. /mti/

bb 10. június 23-án országos dalostalálkozó vácott

1 áe/tr/m/fm

1963. június 19.

a hagyományos nyári ünnepségsorozat alkalmából június 23-án vácott az ország leghíresebb énekkarai adnak egymásnak találkozózt. ezen a napon a duna-kanyarban szerepel a budapesti vándorkórus, a kisz egyetemi vegyeskara, az építők központi vegyeskara, a debreceni kodály kórus, a veszprémi városi énekkar, a lenin kohászati művek vegyeskara, amelyek a vendéglátó váci vox humana énekkarral együtt ünnepi hangversenyeken mutatják be legszebb műsorszámukat. az országoshírű kórusok szereplését nagy érdeklődés előzi meg a dunakanyar városaiban és községeiben; számos vendéget várnak az ünnepi eseményre a fővárosból is. /mti/

bb 11. tető alá került az óbudai kísérleti lakótelep négy legmagasabb épülete

1 sb/tm/m/vg

1963. június 19.

az óbudai kísérleti lakótelep építői az idén 216 új lakást adták át. a korábbi 4-6 emeletes épületek helyett ezeket a lakásokat már 9 emeletes házakban építik. a téli hidegek miatt csak később tudták megkezdeni a munkát, de most már tető alá került a 216 lakásnak helyet adó négy toronyház. a víz-, villany- és fűtőszelők is megkezdték a munkát. a harmadik negyedévben kerül sor a lakások átadására, s ezzel már befejeződik az új városrész első szakaszának építése. /mti/

8. 19/1

-5-

bb 12. mi lesz az egykori marokkói udvar telkének a sorsa, mikor és hogyan építik át a kiskörut-népköztársaság uti keresztződést

i hbj/gg/m/vg

1963. június 19.

a marokkói udvar melletti, a bajcsy zsilinszky ut 8 és engels tér 14 számú épületkomplexumot - mint ismeretes - lebontják. a lakókat folyamatosan kiköltöztetik, másutt kapnak lakást. sajnos, a kiürítés nagyon lassan halad, mert nemcsak lakásokról kell gondoskodni, hanem az épületben levő több hatalmas raktárnak is helyet kell találni. a fővárosi tanács keresi a gyors megoldást, hogy az épületkomplexum bontását még az idén megkezdhesék. ennek és az egykori marokkói udvar épületének telkén parkot és autóparkolót létesítenek. s miután a jelenleg zsúfolásig beépített belvárost egy kissé fel akarják „lazítani”, bármennyire is szeretné több vállalat, irodaházak és más célú épületek építésére nem adnak engedélyt.

a keresztződés korszerűsítése is elhúzódik. a műszakiak ugyanis alaposan átvizsgálták a terepet és megállapították, hogy a nagyarányú utépités előtt ki kell cserélni majdnem az összes közművet, amelyet 50-80 évvel ezelőtt fektettek. korszerűsíteni kell a józsef attila utcában az egész csatornahálózatot. a népköztársaság utjáról a józsef attila utcába ivelő főutvonal, még ha a marokkói udvar telkének egy részét igénybe is veszik az uttest kialakítására, valósággal beleütközik a bajcsy zsilinszky ut józsef attila utca sarkán levő ugynevezett tillemann-féle ház oldalába. a sarokházat tehát le kell bontani. erre - a tervek szerint - jövőre kerül sor. a bontás és a közműhálózat átépítése után láthatnak munkához az utépitők. a keresztződés korszerűsítése tehát csak a jövő évben várható. addig sem várakoznak azonban az utépitők. az őszig elkészítik a józsef attila utcában a guszev utca és a bajcsy zsilinszky ut közötti szakaszon azt az utszakaszt, amelyen a járművek könnyebben hajthatnak rá a józsef attila utcából a bajcsy zsilinszky utra a madách tér irányába. /mti/

...-

bb 13. a baranyai szöttes sikere külföldön

vid/te/m/ki

1963. június 19.

a baranyai népi motívumokkal díszített szöttesekre évről-évre több vásárló jelentkezik. szalavári imrének, a háziipar szövetkezet népművész mesterének irányításával az ősi motívumokat a mai igényeknek megfelelően dolgozzák át. az így készült többszáz mintával nemcsak a hazai érdeklődést keltették fel, hanem a külföldi piacot is meghódították. /folyt.köv./

8.25/i

-6-

bb 13. /a baranyai ... 1. folyt./ m

az idén mintegy ötmillió forint értékben készül szebbnél szebb színes, mintás terítő, falvédő, ruhára és butorra való anyag. különösen keresett a szöttes ruhaanyag. a szovjetunióból hét-ezer szoknyára érkezett rendelés, amelyből ötezret már leszállítottak. több ezer méter jut angliába, sőt a távoli ausztráliába is. nemrég jelentkeztek új vevőként az olaszok, akik főleg butorhuzat iránt érdeklődnek. hollandiával is kiépült a kapcsolat. részükre népi motívumokkal díszített asztalgarnitúrát terítőket és szalvétákat készítenek. /mti/

...-

bb 14. hajnalban szedik, este már külföldön árulják az alföldi friss zöldbabot

vid/j/m/ie

1963. június 19.

a jászszági és a tiszamenti termelőszövetkezetekben naponta 30-40 vagon zöldborsót, zöldbabot, fejeskáposztát, uborkát és más korai zöldségfélét szednek le. a szolnok megyei mék expresszszolgálat a hamburgba, münchenbe, ausztráliába, dániába, svédországba továbbítja a primőrárukat. a gyorsabban fonyadó terményeket frissességük megőrzésére általában hajnalban szedik, hűtőkocsikban budapestre küldik, s onnan repülőgéppel viszik külföldre. így a tiszta mentén a hajnali órákban szedett friss zöldbab este már a külföldi piacokra kerül. eddig 35 vagon zöldbabot továbbítottak expressz-gyorsasággal az ország határain túlra. jász-fényszaru környékéről megkezdődött a csemegeuborka, abádszalókról pedig az ujbungonya exportja, az első szállítmányokat az ndk-ba és csehszlovákiába irányították. a turkevei buzakalász tsz husos paprikáit is exportálják már. /mti/

...-

bb 15. érik a feketeribizli

vid/j/m/ie

1963. június 19.

a c-vitaminban gazdag, külföldön is keresett feketeribizli termelésével már negyedik éve foglalkozik a bátaszéki buzakalász tsz. a feketeribizlibokrok az idén bőséges termést hoztak, s bogyóik már érnek. a dus termés leszedése azonban körülményes, aprólékos munkával jár, sok kezet kíván, ezért a szövetkezet diákokat is hív a feketeribiszke-szüretre.

a jól jövedelmező, belterjes gyümölcs kezd népszerűvé válni tolna megyében. az ősszel és az idei tavasszal 14 holdat telepített be a tamási vörös szikra és a pálfai egyetértés tsz. a következő három évben 120 holdnyi feketeribizli-kertet ültetnek a megyebeli termelőszövetkezetek. /mti/

8.47/n

...-

-7-

bb 16. külföldi tapasztalatok hasznosítása a magyar nemzeti könyvtár építésénél -klubszerű otthonos olvasótermek - rádióösszeköttetés az olvasóterem és a raktár között

1 sj/ hné vm fm

1963. június 19.

több mint kéthónapos nyugateurópai tanulmányuton vett részt unesco ösztöndíjjal dr. sebestyén géza, az országos széchenyi könyvtár főigazgató-helyettese, lipják pál, a békés megyei könyvtár és kellner béla, a somogy megyei könyvtár vezetője.

- utunk célja - mondotta dr. sebestyén géza az mti munkatársának - a könyvtárépítés és berendezés tanulmányozása volt, hiszen nemsokára megkezdődik a széchenyi könyvtár új otthonának építése a várban. ilyen nagyméretű könyvtárat magyarországon még nem építettek, ezért úgy gondoljuk, fel tudjuk használni a külföldön bevált építési módszereket. németországban, svédországban, dániában, belgiumban és franciaországban jártunk. a látottak közül főleg két dolgot említhetnék követendő példaként: az utolsó két évtizedben épített nyugati és különösen a svéd könyvtárak berendezése teljes mértékben az olvasó kényelmét szolgálja. szeretnénk nálunk is fokozatosan bevezetni az otthonos, levegős olvasótermeket, a modern könyvtár olvasótermének hatalmas méreteit feloldja a színes, korszerű berendezés, a nagy üvegtáblák megfelelő világosságot adnak. az olvasó dolgát megkönnyíti az önkiszolgáló könyvkeresés / szaknyelven a „szabad polcos”, kölcsönzési rendszer./ ezt a magyar nemzeti könyvtárban is meg szeretnénk valósítani.

- a másik, ami nagyon tetszett és ami a kényelmi szemponttal szorosan összefügg, a korszerű technikai berendezés, mi is szeretnénk tökéletesíteni a könyvtárak szállítóberendezését s így az olvasó a kívánt könyvet futószalagon kapja meg a raktárból. ugyan-csak a szállítást gyorsítja a hírközlés - a raktár és az olvasóterem közötti kapcsolat - fejlesztése, amit mi valószínűleg rádióösszeköttetéssel fogunk megoldani.

- reméljük, hogy külföldön szerzett tapasztalatainkat a magyar nemzeti könyvtár építésénél értékesíteni fogjuk - fejezte be nyilatkozatát dr. sebestyén géza./mti/

- . -

bb 17. példamutató fiatalok

vid fm/tné vm fm

1963. június 19.

huszonkét tagja van a sárvár-hegyközségbeli kisz-szervezetnek. a fiatalok arról nevezetesen, hogy mindenütt elsőként ott vannak ahol közös összefogásra, társadalmi munkára van szükség. március eleje óta csaknem 1200 óra társadalmi munkát végeztek. különösen sokat segítettek a művelődési otthonok, valamint az árvíz rongálta utak helyreállításában./mti/

- . -

9.23/1

-8-

bb 18. hétszáz ezüstdénárból álló lelet került a szekszárdi muzeumba

vid/tm/tné/m/fm

1963. június 19.

a tolna megyei kakasdon, az egyetértés termelőszövetkezet tagjai földmunkák közben egy régi kemenceomladék alatt nagy csomó ezüstpénzre bukkantak, az érmékből körülbelül 700 darabot sikerült összeszedni a szekszárdi muzeum részére. a muzeológusok megállapítása szerint a mai ötfilléres nagyságu ezüstdénárok a mohácsi vész utáni évtizedekből való magyar és nyugat-európai pénzek.
/mti/

- . -

bb 19. tizenkétszerannyi személykocsi lesz az országban 1980-ban mint ma - felmérték az ország gépkocsiállományának várható fejlődését

1 tz/gg/m/vg

1963. június 19.

az utügyi kutató intézet szakemberei a közelmúltban az eddigi hazai és külföldi fejlődésből lesűrhető törvényszerűségek és az országos tervek hivatalos adatai alapján felbecsülték a hazai közúti forgalomnak a következő évtizedekben várható növekedését. erről a vizsgálatról számolt be kollera miklós mérnök, az intézet tudományos munkatársa a közlekedéstudományi egyesület legutóbbi előadó ülésén.

amint az előadásból kiderült, a vizsgálat szükségszerűségét legjobban éppen a belőle levont következtetések, a jövő fejlődésének a felmérésből kibontakozó arányai bizonyítják. a kapott kép ugyanis egészen meglepő. az utolsó, 1958 évi becslés idején például még úgy számították, hogy 1962-ben 20.000, 1970-ben pedig 53.000 személygépkocsi lesz az országban. a valóságos fejlődés azonban nyolc teljes évvel „túlteljesítette a tervet”, és minden jel arra mutat, hogy a továbbiakban a gépkocsiállomány még gyorsabb növekedése várható. a vizsgálat szerint ugyanis 1980-ban már csaknem tizenkétszerannyi személygépkocsi lesz az országban, mint ma.

az utak tervezésénél azonban hosszú évtizedek, sőt a műtárgyak és a földmunkák tekintetében évszázadok egyre növekvő igényeit kell figyelembe venni. éppen ezért az intézet szakemberei azt is felbecsülték, hogy mikor, és a gépkocsiellátottságnak milyen fokán érkezünk el az ugynevezett telítettséghez, amikor tehát a gépkocsiállomány rohamos növekedése már megáll. erre külföldi adatok is vannak. ezer lakosonként jelenleg az egyesült államokban 435 személygépkocsi van forgalomban, s ez már jól megközelíti a telítettséget. nálunk más a népsűrűség, így a becslés szerint a telítettség körülbelül akkor következik majd be, amikor ezer lakosonként 300 személygépkocsink lesz, vagyis minden 3.3 emberre jut egy kocsi.

/folyt.köv./

9.30/1

9-

bb 19. /tizenkészerannyi ... 1. folyt./ m

a vizsgálat szerint a következő évtizedekben még erőteljesebben folytatódik majd a gépkocsiellátás tekintetében a vidék előretörtése. 1954-ben például a lakosság számához képest budapesten körülbelül hétszer, 1962 végére viszont már csak három és félszerannyi személygépkocsi volt mint, vidéken. a budapesti gépkocsiellátottság az országos átlagot kilenc éve még 3.4-szeresen, ma pedig már csak 2.4-szeresen haladja meg. ez az arány 1980-ra előreláthatólag 1.4-re csökken, egészen nagy távlatban pedig a főváros már alatta is marad majd az országos átlagnak.

a vizsgálat értékes adatokat szolgáltat a közlekedés, az ut-hálózat, sőt a városfejlesztés tervezéséhez is. a hazai és külföldi tapasztalatok azonban azt bizonyítják, hogy az élet minden ilyen becslést „tulteljesít”, éppen ezért maguk a szakemberek is felkészültek rá, hogy ezt a vizsgálatot bizonyos időközökben meg kell ismételni, /mti/

....

bb 21. faipari szárítót készítettek kőszegen

vid/te/m/ki

1963. június 19.

a vas megyei vas-, fém- és gépipari vállalat kőszegi üzemegységében hasznos faipari szárítót konstruáltak. a berendezés öt köbméter fűrészelt fát, a fa vastagságától és minőségétől függően, 24-36 óra alatt szárít meg.

a nyolc fűtőtesttel és két nagyteljesítményű ventilátorral ellátott szárítóban 140-160 fokos száraz levegő kering. a bárhol felállítható berendezéshez tartozik még három 150 literes vegyes-tüzelésű kazán, 18 méter magas kémény, viktartály és tápszivattyú villanymotorral.

a fenyő elnevezésű berendezést már kipróbálták és jól bevált. az idén hat ilyen szárítót készítenek. /mti/

bb 20. felujították a hagyományos lakodalmi kulcsoskalács sütését orosházán

vid/tné/m/ki

1963. június 19.

a viiharsarki földmunkásmozgalom egykori fellegvára, orosháza, nemcsak történelmi nevezetességű eseményeiről híres, hanem arról is, hogy hazánkban itt sütik a legfinomabb foszlósbélű fehérkenyeret, kiflit és egyéb péksüteményt. /folyt.köv./

9.55/n

-10-

bb 20. /felujították a ... 1. folyt./ m

most, a lakosság kívánságára, ismét bővült a péksütemény-választék. felujították a több évszázados multtal rendelkező, hagyományos lakodalmi kulcsoskalács sütését. a félkilós, 12 ágból kerekre fontotott, rendkívül izletes kulcsoskalács iránt a boltokban nagy az érdeklődés. /mti/

bb 22. „veterán piackutatók”, segítik a háztáji termelést

vid/j/m/ie

1963. június 19.

a fegyverneki kossuth termelészövetkezetben kocsis józsef és gombás géza nyugdíjas szövetkezeti gazdák gondjaira bízta a háztáji áruterelés támogatását, szervezését.

a „veterán piackutatók”, gyakran felkeresik otthonukban a szövetkezet tagjait, ott vannak a piacokon, az átvételi helyeken, tanácsokat adnak, ismertetik a szerződéses termelés, jószágtenyésztés előnyeit társaikkal. a két nyugdíjas segítségével a kossuth tsz tagjainak háztáji potáiról tavaly több mint 700 hizott sertést, 600 süldőt, 54 vágómarhát kapott a népgazdaság. a mintegy háromnegyed millió forint értékű hizósertést a tsz közös áruértékesítésébe is beszámították, és ezáltal csaknem 80.000 forint hitellelengedésben részesült a közösség. a háztáji felelősök ebben az évben is tevékenyen dolgoznak. az általuk vezetett szerződési listán máris 330 hizott sertés, 770 süldő, 80 hizómarha és 600 pulyka nevelése szerepel. a két nyugdíjas évi tevékenységét 250-250 munkaegység jóváírásával dotálja a termelészövetkezet. /mti/

bb 23. összkomforts tehenészet

vid/j/m/ie

1963. június 19.

az izsáki állami gazdaság balázspusztai üzemegységébe épül az ország egyik legkorszerűbb tehenészeti központja. a magyarban, amelynek környékén kizárólag pillangós és szemes takarmányokat termesztene, elkészültek az új tehénistállók, ahol teljes üzemeléskor félezer tehenet tartanak. a telepen most 6000 literes tejházat építenek, s a mesterséges borjunevelő és az ellető is a közelben kap helyet. az utóbbi 24 vemhes tehen elhelyezésére lesz alkalmas, 6 elkülönített elletővel ellátva, ahol az újszülött borjakat infravörös sugárral szárítják. /mti/

10.02/1

-11-

bb 24. új halastórendszer a keleti főcsatorna mentén

vid j vm ie

1963. június 19.

új halastórendszer építését kezdték meg a keleti főcsatorna mentén. a tiszavasvári haladás és béke termelészövetkezet szikes, zombékos, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan területet jelölt ki erre a célra. a két termelészövetkezet közös beruházással 2.700.000 forintot fordít a 180 holdas tórendszer megépítésére. az őszre elkészülő medencékbe több mint egymillió nemes halivadékot: pontyot, harcsát és süllőt helyeznek ki. a számítások szerint évente mintegy 800 mázsa halat értékesíthetnek az új tórendszerből./mti/

- . -

bb 25. új mezőgazdasági szakközépiskolák vas megyében

vid fm/tné vm fm

1963. június 19.

vas megyében szeptembertől négy új mezőgazdasági szakközépiskola kezd meg működését. a szombathelyi mezőgazdasági technikumban kertészeti osztály nyílik. jánosházán állattenyésztési, őri-szentpéteren gyümölcskertészeti szakközépiskola létesül, sárváron pedig a gimnáziumban zöldségtermesztő és hajtató kertészeti osztályt indítanak.

a szakközépiskolák tanulói négy év múlva szakmunkás és érettségi bizonyítványt kapnak./mti/

- . -

bb 27. elefántcsontfaragó művész csehben

vid fm/tné vm fm

1963. június 19.

több mint 30 éve él a vas megyei csehi községben a most 63 éves kesztényi pál csontszobrász. négy évtizede keresi kenyerét elefántcsont faragással. életében - számítása szerint - több mint 25.000 elefántcsont-figurát készített. alkotásaival philadelphiaban ezüstérmét nyert és sikerrel szerepelt kiállításon rómban, montenóban, milánóban, barcelonában is. jelenleg az iparművészeti vállalat megrendelésére dolgozik amszterdamból kapott elefántagyarból, különféle állatfigurák, csikósok, habléányok, szélmalomok, szilpák, kulacsok kerülnek ki a művész keze alól. munkája során figyelembe veszi a divatot is. most elefántcsont-golyócskákból gyöngysort készít, s a gyöngyformáláshoz különleges esztergát is szerkesztett./mti/

- . -

10.06/1

-12-

bb 26. ezer „őregdiák”, készül a dombóvári gimnázium félévszázados jubileumára

vid fm/tné vm fm

1963. június 19.

a dombóvári gógös ignác általános gimnázium június 22-23-án ünnepli fennállásának ötvenedik évfordulóját.

az eltelt félévszázadban a gimnáziumban érettségizett 2500 „őregdiák”, közül ezer jelezte részvételét, s a hírek szerint a budapesten élők, mintegy 200-an különvonattal érkeznek dombóvárra. az „őregdiákok”, eddig 2500 forintot ajánlottak fel az alma mater idei legjobb tanulóinak megjutalmazására. a vasárnapi Ünnepségen az iskolában teleplezik majoros jános munkácsy-díjas keramikus művésznek, az iskola egyik volt tanítványának, ifju-és őregdiákat ábrázoló kerámia-émlékplakettjét, megnyitják az iskola munkáját bemutató kiállítást, valamint műsoros találkozót rendeznek. erre az alkalomra miklós péter gimnáziumi igazgató szerkesztésében megjelent az iskola ötven éves történetét megörökítő évkönyv, dr. csöke sándor gimnáziumi tanár pedig megírta dombóvár földrajzi és helytörténeti monográfiáját./mti/

- . -

bb 29. öt hónap alatt hatmillió forint megtakarítás önköltségcsökkentésből a komlói szénbányánál

vid sze vm ki

1963. június 19.

a komlói bányászok jó eredményekről adhatnak számot. az 1963-ra terven felül vállalt 65.000 tonna szénnek több mint a felét, 34.000 tonnát már napszintre küldték. az első negyedévben átlagosan 4,67, áprilisban 6,49, májusban pedig 17,57 forinttal volt kevesebb a szén tonnánkénti termelési költsége az előirtnál. a kiváló eredményekhez elsősorban a teljesítmények növekedése segítette hozzá a bányászokat. a műszakonként és dolgozónként elért többlet hat és husz kiló között mozgott. a szállítás észszerűbb megszervezése, a termelőhelyek koncentrálása, béta-aknán az automatikusan működő szállítóberendezés üzembehelyezése számottevően csökkentette a termelés nélküli műszakok számát. az év eleje óta 22.000-ei kevesebb improduktív műszakkal dolgoztak a bányák, mint azt a tervek megszabták. azok a forintok, amelyeket a jobb gazdálkodás eredményeként egy-egy tonna szén termelési költségénél megtakarítottak, januártól júniusig több mint hatmillió forint-ra szaporodtak./mti/

- . -

10.11/1

-13-

bb 28. a szabad szombatról és a munkafegyelem megtartásáról intézkedett az építésügyi miniszter

1 sb/sze vm vg

1963. június 19.

az építésügyi értesítő legújabb számában megjelent az építésügyi miniszter utasítása, amelyben az építő, fa-és építőanyagipari dolgozók szakszervezetével egyetértésben szabályozta a szabadszombatok megtartását és intézkedett a munkafegyelem megjavításáról.

az építőiparban a bérfizetést követő szombaton eddig is szabad szombatot tartottak a dolgozók, de a korábbi rendelkezés sok félreértésre és fegyelmezetlenségre adott alkalmat. az új utasítás nemcsak azt írja elő, hogy már előre le kell dolgozni a szabad szombattal kieső munkaidőt, hanem pontosan meghatározza ennek irányelveit is. gyakori eset volt, hogy sokan már pénteken délután eltávoztak és hétfőn csak nagy késéssel mentek vissza az építkezésekre sőt azokon a szombatokon is, amikor nem volt munkaszünet, már délután előtt abbahagyták a munkát. az új rendelkezés alapján a munkaidő, a szabad szombat előtti pénteken nem lehet kevesebb 8.5 óránál s hétfőn legalább nyolc órát kell dolgozni. a szabad szombatot követő héten pedig ugyanúgy, mint az ország legtöbb üzemében és vállalatánál legalább hatórás szombati munkanapot kell tartani.

a munkafegyelem megjavítására utasító rendelkezés többek között előírja, hogy nyilvántartási könyvet kell vezetni a dolgozók távollétéről és az igazolatlan mulasztásokról. az eltávozást a munkahely vezetője engedélyezi, igazolja, s egyúttal vezeti a nyilvántartást is. eddig rendszerint munkaidő alatt fizették ki a béreket, de az új rendelkezés alapján most már csak a napi munka befejezése után kerülhet sor a fizetések kiosztására.

mindkét új rendelkezés feltünteteti, milyen következményekkel jár a miniszteri utasítás megszegése. többek között, ha a munkaidő-beosztást nem tartják be, akkor egy munkahelyre, vagy akár az egész vállalatra vonatkozóan fel kell függeszteni, sőt el is lehet törölni a szabad szombatot. az igazolatlan mulasztókat pedig a munka törvénykönyvében is meghatározott rendelkezéseken kívül az utazási díjkedvezmények megvonásával is sújthatják.

az építésügyi minisztérium és az építők szakszervezete az építésügyi értesítőben felhívással fordult a vállalatok párt, szakszervezeti és gazdasági vezetőihez, a lelkiismeretes munkások tömegeihez, valamint az építő-és építőanyagipar szocialista brigádmozgalmának több mint hatvanezer részvevőjéhez, hogy segítsenek a termelést akadályozó idővesztések megszüntetésében és egységesen lépjenek fel a fegyelmezetlenségek elkövetőivel szemben. /mti/

10.17/n

-15-

bb 32. gépesített „Libagyár”, a nagy máju szárnyasok hazájában

vid/j/m/ie

1963. június 19.

kiskunfélegyházán, az ország leghíresebb libatenyésztő vidékén egyedülálló, sajátos hizlalási módszerrel állítják elő a kövér libát. évente átlagosan százezret adnak át a kereskedelemnek, 80 dekásra - egy kilogrammosra „dagadt”, májjal. az utóbbi időben azonban nem volt elegendő hizlalnivaló sovány liba, ezért az idén megkezdték a viziszárnyasok nagyüzemi tenyésztését.

a város 6 termelőszövetkezete közös vállalkozással fogott a hagyományos libanevelés továbbfejlesztéséhez. jelenleg 2000 darabos törzsállománnyal rendelkeznek, s 7000 kislibát nevelnek a tenyészállomány bővítésére. a kiváló-rajnai fajtaból, amely két-szerannyi tojást ad, mint a hazai, jövőre négyezret tartanak. a libatenyésztő közös gazdaságokban az őszig tíz, egyenként 1500-3000 szárnyas elhelyezésére alkalmas törzsolat építenek. még az idén hozzálátnak a közös libanevelő-telep kialakításához, ahol 6000 napos állatot erősítenek fel a hizlaláshoz. felújítják a régi libalegelőket, s újabb mesterséges mezőket alakítanak ki a kislibák legeltetésére.

kiskunfélegyházán az idén bevezetik a nagyüzemi gépi tömést is: egyelőre 2000 libát tömnek meg a gépesített „Libagyárban”. /mti/

...-

bb 30. újtipusu földempanelek készítését kezdték meg szegeden

vid/te/m/ki

1963. június 19.

újtipusu földempaneleket gyártó üzembrész készült el a szegedi 1. számú téglagyárban. az itt készülő előregyártott földemelemeknek nagy előnyük, hogy a hagyományos beton helyett helyileg korlátlanul rendelkezésre álló agyagból készülnek. az agyagból külön erre a célra üreges téglákat gyártanak, s ezeket úgynevezett vibráosztalon, sablonban cementtel egybekötik. az újfajta építőelem előnye az is, hogy tartásához nem kell betongerenda, ezt az üregekbe tölt és becementezett vasrudak helyettesítik. súlyuk négyzetméterenként 200 kiló, csak a fele a hagyományos földemelemekének. naponta négy lakáshoz elegendő földempanelt készítenek. /mti/

....-

10.24/i

-15-

bb 31. alkalmazkodik az iparosodáshoz a várpalota-környéki mezőgazdaság

i vid/m/1e

1963. június 19.

az utóbbi években az ország egyik jelentős iparvidékévé fejlődött várpalotának és környékének termelőszövetkezetei felkérték a keszthelyi agrártudományi foiskolát: készítsen részükre olyan tervet, amely megfelel sajátos közgazdasági és természeti viszonyaiknak. a most elkészült tervezet szerint a termelési szerkezetet alaposan meg kell változtatni, mert a szövetkezetek még ma is a hagyományosan kialakult, az ipartelepítés előtti gazdálkodási ágakat művelik.

a keszthelyi szakemberek megállapították, hogy a szarvasmarhaállományra igen rossz hatással van a füsttel és más ipari szennyeződéssel átitatott legelő, emiatt csökken az állatok tej- és húshozama. a termelőszövetkezetek ezért fokozatosan áttérnek az igénytelen, kevésbé érzékeny juh és a sertés tenyésztésére. a növénytermelés szerkezetét elsősorban közgazdasági tényezők miatt alakítják át: az erősen elterjedt, munkaigényes kapásnövények helyett nagyobb területen természetesen gabonaféléket, az így felszabaduló munkaerő egy részét viszont az iparvidéken jól értékesíthető zöldségfélék termelésében foglalkoztatják.

a várpalotai iparvidék közös gazdaságai a terv megvalósításaként jövőre megkezdik egy 600 férőhelyes sertéshizlalda építését. tíz szövetkezet neveli majd a sülődőket a központi hizláló részére, ahol a nagyüzemek konyháinak hulladékát hasznosítják. realizálnak egy ipar-nyújtotta másik lehetőséget is: a november 7 erőmű fűtőgőzét csöveken az inotai tsz-be vezetik, ahol üvegházi primőrök termesztésére rendezkednek be. /mti/

bb 33. hasznos kezdeményezés a szombathelyi tanítóképzőben

vid/fm/tné/m/fm

1963. június 19.

hasznos kezdeményezés született a szombathelyi tanítóképző intézet népművelő-könyvtáros szakán. az intézet vezetői elhatározták, hogy új alapokra helyezik a népművelő- és könyvtáros-képzést. a tanítóképzősök hospitálásához hasonlóan a hallgatókat már az első évtől kezdve megbízzák gyakorlati munkával. a fiatalokat könyvtárakban és más művelődésügyi intézményekben foglalkoztatják és esetenként rendelkezésükre bocsátják a művelődési autót is. a déryné színház falusi előadásai alkalmával tanulmányozzák a színpadépítés technikáját, a közönségszervezést és résztvesznek esztétikai, művészeti vitákon is. /mti/

10.30/1

-16-

bb 34. szakmunkásokkal segítik az ipari üzemek a komárom megyei építőipari vállalatot

vid te vm ki

1963. június 19.

a komárom megyei építőipari vállalat dolgozóit az első negyedévben több mint harmincmillió forint értékű munkával maradtak el. adósságuk azóta sem csökkent, sőt növekedett. tervük teljesítésének legnagyobb akadálya a munkáshiány. a szükségesnél hatszázzal kevesebb a munkáslétszám. különösen nagy a hiány a szakmunkásokban, s ez nemcsak a lakásépítkezést hátráltatja, hanem egészségügyi, oktatási intézmények és ipari beruházások befejezését is gátolja. az mszmp komárom megyei bizottsága ezért tanácskozássra hívta össze a megye nagyobb ipari üzemének vezetőit és kérte, hogy segítsék az építőipari vállalatot. a pártbizottság kezdeményezése eredménnyel járt. az oroszországi és a tatabányai szénbányászati tröszt máris kölcsönadott építőipari szakmunkásokat több hónapra az építőipari vállalatnak. az oroszországi szénbányák vállalat ezenkívül azzal is segít, hogy elvállalta az oroszországi bányáknál épülő több létesítmény befejező munkáit. segítenek a kisz-fiatalok is: a nyáron 240 diák dolgozik majd az építkezéseken./mti/

bb 35. 30.000 ember helyett 1.616 gép - készenlétben az állami gazdaságok kombájn-hadserege, - új kombájnok és szalmabálázó gépek a gazdaságokban

i kz vm ie

1963. június 19.

állami gazdaságainknak az idén mintegy 380.000 hold kenyér- és takarmánygabona, s ezzel egyidejűleg további csaknem 30.000 holdnyi egyéb termény nyári betakarításáról kell gondoskodniuk. a hatalmas munka nagyobb részét - körülbelül 90 százalékát - gépekkel, elsősorban kombájnokkal végzik el. a gazdaságokban 643 magyar és 873 nagyteljesítményű szovjet kombájn áll készenlétben. az emberkimélő „gép-hadsereg”, még az aratás idején újabb 100 szovjet kombájnval gyarapszik, s így állami gazdaságainkban az idén már összesen 1.616 kombájn dolgozik majd.

ezek a kitűnő, nagyteljesítményű gépek sok évszázados gyakorlatot fordítanak visszájára azzal, hogy mentesítik az embert a kaszálás, a marokszedés, a kévekötés, s a cséplés nehéz fizikai munkájától. /folyt.köv./

10.36/1

-17-

bb 38. „Üdülőknek - üdülőkről,, - a televízió új nyári műsor-sorozata

1 s/gg/m/fm

1963. június 19.

június 22-én, szombaton este kerül sor a televízió „Üdülőknek - üdülőkről,, című új nyári műsorosorozatának első adására. a kamerák a képzeletbeli tv-üdülőből jelentkeznek a valódi balaton-partról, hogy azután minden második szombat este további négy alkalommal szórakoztassák a nézőket. a „tv-üdülő,, sok vonatkozásban hasonlít az általánosan ismert üdülőkhöz, ezért tréfás jelenetek keretében találkozhatunk a közismert üdülőbeli figurákkal és problémákkal. az üdülő „alkalmazottai,, mind népszerű művészek, akik vidám magánszámaikban mesélik el mulatságos tapasztalataikat. a képernyőn megjelennek a nyáron hazánkban szereplő külföldi vendégművészek is.

bemutadják továbbá a legújabb nyári táncdalokat, amelyek közül a nézők választhatják ki a „tv-üdülő slágerét,, vetélkedőket is rendeznek, amelyre meghívják azokat, akik jól ismerik a balatont és környékét. négy alkalommal rövid rejtvennyfilmet vetítenek a balatonról. a helyes megfejtők közül öt-öt nézőt meghívják a tv-üdülő nyilvános vetélkedőjére is. ennek nyertese - az augusztus 18-i záróadáson - átvenni a balatoni intéző bizottság különdíjaként felajánlott telek birtoklevelét.
/mti/

bb 37. olcsóbb lett a parázsburgonya, a paradicsom és a zöldbab

1 n.j./j/m/1e

1963. június 19.

a nagyvásártelepre szerdán 48 vagon és 69 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 17 vagon újburgonya, 7 vagon fejeskáposzta, 2 vagon kelkáposzta, 2 vagon főzőtök, 2 vagon vegyes zöldség, 2 vagon karfiol, 2 vagon uborka, 6 vagon tojás, 6 vagon vágott baromfi és 2 vagon citrom.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata szerdán csökkentette a főzőtök, a zöldbab, az uborka, a paradicsom és a parázsburgonya fogyasztói árát: a főzőtököket különként 2.60, a zöldbabot 3, az uborkát 5.60, a paradicsomot 36, a parázsburgonyát 1.80 forintért hozták forgalomba. a kifejtett zöldborsót ömlesztve különként 7.20, a gyalult tököket ömlesztve kaporral különként 4.60 forintért árusították. /mti/

12.30/1

-18-

/bb 35. 30.000 ember....1.folyt./vm

az állami gazdaságok az idén 32 napra tervezik az aratást. ha egy kaszás napi teljesítményét a valóságosnál némileg magasabbra, átlagosan egy holdra vesszük, a betakarításra váró 380.000 holdon akkor is minden nap pontosan 11.875 kaszásnak kellene dolgoznia. s ők még csak rendre vágnák a gabonát. ugyanennyi marokszedőre is szükség lenne, sőt, kévekötolókra is. elvégzésre várna még a kévek összehordása, összerakása, később pedig a behordás és a cséplés. a kombájnok mindezt megoldják. az állami gazdaságok 1.616 arató-cséplő gépe több mint 30.000 ember 32 napi nehéz fizikai munkáját végzi el. e kitűnő gépek értékére, emberkimélő erejére, jellemző, hogy az elmúlt évben már az állami gazdaságokban 103 olyan kombájnós volt, akik hatvan vagonnál több természet takarítottak be, s már nem egyedülálló méhes jános hajduszoboszlói kombájnós 100 vagonos teljesítménye sem. a nehézségek most már elsősorban a munkaszervezésben jelentkeznek. biztosítani kell a termény folyamatos szállítását, s a szalma időbeni betakarítását. különösen ez utóbbi okoz sok gondot. a gazdaságok éppen ezért az idén rátérnek az üzemi méretekben történő bálázásra. e célra 250 német és 200 szovjet gyártmányú szalma bálázó gépet vásároltak. ezeket a gépeket a majoroktól legtávolabb eső földeken használják.
/mti/

bb 36. korszerű edzőberendezés salgótarjánban, nagytermelékenyséű új blokkos diógyőrött - kétszázhatvan millió forintos beruházás a betonacélhuzalok gyártására

1 sl/sze vm vg

1963. június 19.

több évre kidolgozott terv alapján jelentős változásokon megy át a magyar vaskohászat. az új beruházások, a nagyarányú rekonstrukciók, átépítések lehetővé teszik, hogy acélműveink és hengerműveink korszerűbben, az eddiginél jóval értékesebb árukat termeljenek.

a dunai vasmű meleghengerművének, a salgótarjáni acélárugyár hidegszalaghengerművének és az ózdi kohászati üzemek nyolc korszerű márcz kemencéjének átadása után az idén 1.6 milliárd forintos költséggel tovább korszerűsítik a meglévő üzemeket és újabb nagy beruházásokat, rekonstrukciókat készítenek elő. a dunai vasműben új hideghengermű épül, s bár a hengersort csak az ötéves tervidőszak végére helyezik üzembe, a nagycsarnok már tető alatt van, s néhány fontos megmunkáló-berendezés már az idén megkezdte működését. kísérletképpen már dolgozik az új gép, amely a meleghengerműben gyártott lemezeket keskenyebb csikokra hasítja s így a hengereltárut alkalmassá teszi további megmunkálásra.
/folyt.köv./

12.03/1

-19-

/bb 36. korszerű.....1.folyt./vm

itt helyeznek üzembe az idén egy, s jövőre egy további, ugynevezett spirálhegesztő csőgyártó berendezést is. ezek a gépek huzás helyett az acélszalagokból hegesztéssel készítenek 120-720 milliméter átmérőjű olaj-és víz vezetésre alkalmas csöveket.

a salgótarjáni acélárugyárban egy idő óta már üzemszerűen dolgozó hidegszalaghengerítő további korszerűsítésére edző-és védőgázos lágyítóberendezést szerelnek fel az idén, ezzel az üzemet elsőrendű minőségű lemezáru gyártására teszik alkalmassá.

több évig tartó nagyszabású beruházás kezdődött a miskolci december 4. drótművekben is. a 260 millió forintba kerülő építkezés célja, hogy megteremtse a nagyszilárdságú előfeszített betonacélhuzalok gyártását, s ezzel támogassák a korszerű építkezési módszerek bevezetését. a beruházási munkálatokkal összefüggő vasútépítés, továbbá csatornázás befejeződött, s megkezdődött az alapozási munka. jövőre megérkeznek a gépek, s előreláthatólag még az ötéves terv időszakában nagyobb arányokban megkezdődik a betonacélhuzalok gyártása.

a rekonstrukciós munkák elsősorban borsod két nagy kohászati üzemére, ózdra és diósgyőrrre terjednek ki. ózdon jelenleg az acélmű kiszolgáló berendezéseinek üzembe helyezése s a sokfajta anyag szállításának gépesítése van folyamatban. 1965 végére a vagonkirakástól a kohókba és kemencékbe történő adagolásig már minden nehezebb munkát gép végez. amíg azonban ózdon a rekonstrukció java részén már tuljutottak, diósgyőrről még hátra van a munka neheze. az eredeti tervek szerint már az idén át kellett volna építeni a gyár durvahengerdejének blokk-és bugasorát, tervezési nehézségek miatt azonban a nagy munkát a jövő évre kellett halasztani. a durvahengerde rekonstrukciója idején három hónapra le kell állítani a gépeket, s az átépítés után az évi 600.000 tonnás termelés 1,200.000 tonnára növekszik a gyár blokkosorán.

a határidőben történő csuszások ellenére a szakemberek általában sikeresnek tekintik a vaskohászat rekonstrukciójának lebonyolódását. a már üzembehelyezett új berendezések megfelelnek a várakozásnak. az ózdi márcz-kemencék az eredetileg tervezett óránkénti 12 tonna helyett 14 tonna acél termelésére is alkalmasaknak bizonyultak. a dunai vasmű meleghengerdje a várakozásnak megfelelően évente több mint 460.000 tonna lemezt hengerel és a salgótarjáni acélárugyár hidegszalag-hengerítője is elérte a tervezett évi 45.000 tonnás kapacitást. a beruházások irányítói a gyárak műszaki vezetőivel együttműködve most azon munkálkodnak, hogy az építkezésekben tapasztalható elmaradásokat a minimálisra csökkentsék, s az anyagi áldozatok mielőbb realizálódjanak./mti/

12.07/1

-20-

bb 39. időjárásjelentés

tm/m

1963. június 19.

a meteorológiai intézet jelenti június 19-én, szerdán 13 órakor:

hűvös idő

az északi tengeri ciklon egy nyulványa átmenetileg a kárpát medencében is hűvösebbé, felhősebbé és esőssé teszi az időjárást. egyébként európa nagy részén az évszakhoz képest hűvös és helyenként esős az idő. hazánkban tegnap jobbra derült, és száraz volt az időjárás. a nap országsszerte 10-15 órán keresztül sütött. az éjszaka folyamán gyors felhősödés és főként az ország északnyugati felében sokfelé esőzés indult meg. a csapadék mennyisége a 10 millimétert csak kisbőren és mórton haladta meg. a hőmérséklet napközben 23-26 fokig emelkedett. ma hajnalban nyugaton 13-16, keleten 10-14 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt az egész országban erősen felhős, hűvös volt az idő és többfelé esett az eső. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 20-3 fok volt, 0.3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete sító-fokon 21 fok.

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, többfelé eső, néhány helyen zivatar. időnként élénk északnyugati szél, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10 fok közelében, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 20 fok körül. a duna vízállása ma reggel 312 centiméter. /mti/

-..-

13.26/n

-21-

bb 40. fiatalok nyári termelési gyakorlata a wilhelm pieck gyárban

vid/sze/m/ki

1963. június 19.

ezen a héten megkezdődtek a fiatalok nyári termelési gyakorlatai a wilhelm pieck vagon- és gépgyárban, elsőnek 50 technikai növendék vonult be munkára győrből, székesfehérvárról és esztergomból. június 24-én érkeznek a pécsi tanárképző főiskola végzős hallgatói négyhetes gyakorlatra, az öt plusz egyes iskolákban ők tanítják majd a politechnikát, a műhelyi munkákon kívül megismerkednek az üzemgazdasági és üzemszervezési feladatokkal is. nyári termelési gyakorlaton vesz részt a wilhelm pieck gyárban még 80 politechnikai oktatásban részesült gimnáziumi tanuló. /mti/

...-

bb 41. hét borsodi bánya határidő előtt teljesítette első félévi tervét

vid/tr/m/ki

1963. június 19.

a borsodi szénbányászati tröszt üzemelnél a hosszantartó tél után, a tavaszi hónapokban egyre növekedett a termelés, a műszaki intézkedések és a bányászok szakszerű munkájának eredményeként szerdára a tröszt 35 aknája közül hét teljesítette első félévi tervét.

ezek között van a diósgyőri mártá-bánya, amely elsősorban miskolc lakosságának szénszükségletét elégíti ki. igen értékes a sajszentpéteri 2-es akna határidő előtti tervteljesítése is, ahol a kisz brigádok jó munkája nyomán született meg az eredmény. az ormosi 2-es aknában 12 szocialista munkabrigád dolgozik, az üzem dolgozói most a szocialista akna címért versenyeznek, itt a fejteljesítmény csaknem 10 százalékos növelésével érték el az eredményt.

a tervüket határidő előtt teljesítő hét bányánál javult a szén minősége is, a herbolyai terv táróban, valamint a szelesi 2-es aknán tonnánként több mint négy forinttal olcsóbban termelték a szenet a tervezettnél.

a hét bányalüzem a félév végéig terven felül több mint 60 ezer tonna szenet küld felszínre. /mti/

...-

13.30/n

-22-

bb 43. tizenöt tagú küldöttség képviseli hazánkat a nők moszkvai világkongresszusán - többnyelvű üdvözlő hangszalagokon a tanácskozás résztvevőinek

1 vt/sze/vm

1963. június 19.

moszkvában június 24-én ül össze a nők világkongresszusa, a magyar lányokat, asszonyokat a tanácskozások 15 tagú küldöttsége képviseli, amelyet erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke vezet.

a delegáció pénteken indul moszkvába, azonban a magyar asszonyok két hatalmas ládát megtöltő ajándékaik, - amelyekkel a nagyszabású tanácskozás résztvevőinek kedveskednek - már uton vannak moszkva felé. az ország első zenei általános iskolájából, kecskemétről például magnetofonszalagokat küldtek a fiatalok, amelyeken a muzsika nemzetközi nyelven köszöntik a világkongresszust. ugyancsak hangszalagon rögzítették a gyerekek az öt világrészből moszkvába érkező asszonyoknak szóló angol, francia, orosz, német és spanyol nyelvű üdvözlőket.

az ajándékok között ott vannak a budapesti és vidéki nőtanácsok aktivistáinak legszebb himzései, horgolásai, szabócsból, zalából, borsodból és az ország sok más vidékéről női népművészeink küldték el legszebb munkáikat; a gazdaasszonykörök és a szabás-varrás tanfolyamok résztvevői pedig üdvözlő-feliratokkal díszített terítőket, díspárnákat, népviseletbe öltöztetett babákat és sok más kedves apróságot indítottak utnak. /mti/

...-

bb 42. negyvenkét tagú osztrák papíripari munkás-küldöttség

sze/vm/vg

1963. június 19.

érkezett hazánkba a nyomda- a papíripar-és a sajtó dolgozói szakszervezetének meghívására, az ötnapos tanulmányut alatt megismerkednek a magyar papíripari munkások élet-és munkakörülményeivel, a fővároson kívül megtekintik dunaujvárost és a dunai szalmacellulózgyárat. /mti/

...-

15.15/a

- 23 -

bb 44. érik a korai sárgabarack, a meggy és a málna - megkezdődött a nyári gyümölcs-szüret

vid/a/ie

1963. június 19.

két nappal a hivatalos nyár beköszönté előtt az ország több vidékén megkezdődött az „igazi”, nyári gyümölcsök szürete.

a kiskunság híres kajszibarackosaiiban megérett a korai sárgabarack. az első szállítmány az idén is a tiszakécskei termelőszövetkezetekből került a felvásárlótelepre, de rövidesen mindenütt megkezdődik a barack-szüret. több helyen az idén már az új telepítésű, zárt, nagyüzemi barackosok is termést adnak: a több mint másfélmillió fiatal barackfából 700 000 már teljesen termőre fordult. bács-kiskun megyében az idén a tavalyinál jóval nagyobb termésre számítanak. különösen kedvező, hogy az ágak egyenletesen rakódtak meg, így egyenletes nagyságúra nőttek a gyümölcsök.

a mátra alján husz közös gazdaság gyümölcsöskertjében érik a jó termést ígérő málna. elsőnek a nagyrédei szőlőskert tsz-ből szállítottak piacra az izletes gyümölcsből. a bükk és a mátra erdeiben piroslik a vadon élő málna is. különösen a bükk déli-lejtőin - bükkzserc, cserépfalu, bélapátfalva vidékén - van kilátás gazdag termésre. az erdei melléktermékeket gyűjtő vállalat a következő hetekben 120 vagon erdei málnát vásárol fel. a főidényben a mátrában és a bükkben 10.000 ember foglalkozik málnaszedéssel.

szeged környékén befejeződött a földieper-szezon, de a csongrád megyei mék ujszegedi felvásárló telepén nem csökkent a forgalom: megkezdődött a meggy átvétele./mti/

bb.45. bővül a kereskedelmi forgalom magyarország és az egyesült arab köztársaság között

k/tó/a vg

1963. június 19.

június 18-án kairóban, aláírták a magyarország és az egyesült arab köztársaság közötti kereskedelmi forgalom bővítéséről és kiegyensúlyozásáról szóló jegyzőkönyvet. a megállapodást magyar részről dr. ujházi lászló, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője, az egyesült arab köztársaság részéről pedig medhat el far, a gazdasági minisztérium főosztályvezetője írta alá./mti/

15.40/a

- 24 -

KP

bb 46. pethe ferenc emlékkiállítás nyílt a mezőgazdasági múzeumban

t cs/j-lm 1e

1963. június 19.

kétszáz éve született a magyar mezőgazdasági szakirodalom és szakoktatás egyik úttörője, a polihisztor pethe ferenc, aki nyolc évig járta nyugat-európa fejlett országait, hogy tapasztalatokat szerezzen a magyar mezőgazdaság felvirágoztatásához. négy évig volt a keszthelyi georgikon tanára, elsőnek tanította felső fokon magyarul a fejlett belterjes gazdálkodás módszereit. sokat tett a mezőgazdasági technika és az agronómia fejlesztéséért. főműve, a háromkötetes „pallérozott mezeli gazdaság”, című könyv, a korszerű agronómia és állattenyésztés legfontosabb szabályait, gyakorlati tanácsait tartalmazza. mezőgazdasági lapokat és egy társadalmi lapot is alapított pethe ferenc, s számos külföldi szakkönyvet fordított magyarra.

a mezőgazdasági múzeum a jeles magyar agrártudós születésének 200. évfordulója alkalmából emlékkiállítást rendezett. a kiállítás szerdai ünnepélyes megnyitóján dr. lázár vilmos egyetemi tanár mondott beszédet, majd matolcsi jános, a mezőgazdasági múzeum főigazgatója a megnyitó közönségének bemutatta a rendkívül érdekes dokumentum-gyűjteményt. egyúttal felavatták pethe ferenc mellszobrát, amelyet vastagh lászló szobrászművész készített a jubileumra./mti/

--

bb 47. szombaton nemzetközi kutyakiállítás nyílik budapestben - 11 ország legszebb 600 kutyáját rangsorolják, műkotorék és ügyességi bemutatókat rendeznek a városligetben

t cs/-j-lm 1e

1963. június 19.

a magyar ebtenyésztők országos egyesületének vezetői szerdán a kárpátia vendéglőben sajtótájékoztatót tartottak a szombaton budapestben megnyitásra kerülő kétnapos nemzetközi kutyakiállítás előkészületeiről. a szövetség főtitkára tájékoztatásul elmondotta, hogy a felszabadulás óta most másodikban rendeznek magyarországon nemzetközi kutyakiállítást és szépségversenyt, amelyre a hazai tenyésztők 400, tíz európai ország tenyésztői pedig 200 legszebb s legjobb kutyájukkal neveztek be. a külföldről érkező kutyák közül a budapesti kiállításon sok olyan fajta szerepel majd, amelyek eddig szinte ismeretlenek voltak nálunk.

/folyt.köv./
16.20/a

- 25 -

// puy

bb 47. /szombaton nemzetközi... 1. folyt./-lm

a 12 bírói kör munkájában 7 külföldi kutyaszakértő is részt vesz. a díjazással egybekötött bírálatokon, illetve szépségversenyen kívül a közönség szórakoztatására műkotorék-bemutatókat rendeznek vadászkutyákkal, foxterrierekkel, tacsókókkal, vadász- és ír-terrierekkel. a kerepesi rendőrkutya-kiképző iskola bemutatócsoportja szórakoztató szolgálati bemutatót tart. szerepelnek még őrző- védő és ügyességi bemutatók is.

a minden eddiginél nagyobb szabású nemzetközi kutya-kiállítást szombaton délelőtt 10 órakor nyitják meg a város- ligéiben, az ipari vásár területén. a nagyközönség számára a szórakoztató bemutatók szombaton délután kezdődnek. vasárnap reggel 8 órakor vezetik fel a kutyákat, fél tízkor kerül sor az ún. népélyes megnyitóra. a bírálatok és a szórakoztató bemutatók egész nap tartanak, délután 6 órakor pedig ünnepélyesen kiosztják a díjakat a győztes kutyák tulajdonosainak. /mti/

..

bb 48. a 6. magyar békekongresszus külföldi vendégei a magyar sajtó házában

t di/gg szb

1963. június 19.

a 6. magyar békekongresszuson résztvevő külföldi delegációk tagjai - néhány kivétellel - szerdán a magyar sajtó házában látogattak és újságírókkal találkoztak. a megjelenteket szakasits árpád, a béke-világtanács irodájának tagja, az országos béketanács és a magyar újságírók országos szövetségének elnöke üdvözölte, majd a vendégek sorra beszámoltak tapasztalataikról, s hazájuk békemozgalmainak terveiről, tennivalóiról.

ruth gage colby, az amerikai nők nemzetközi harca a békéért mozgalom egyik vezetője:

- amikor először jártam Magyarországon, kemény tél volt, s barátaim azt mondták: ha igazán meg akarom ismerni hazájukat, jöjjen vissza nyáron. megígértem, s jöhet akkor nem gondoltam, hogy ilyen hamar valótá válok. máris itt vagyok. másodmagammal érkeztem, s mindkettőnk nevében mondom: sokat láttunk, tapasztaltunk. az itt tanultakat jól hasznosíthatjuk majd otthoni munkánkban, s így egy kicsit magyar barátainknak is köszönhetjük, hogy eredményesebb lesz hozzájárulásunk ügyünk győzelméhez.

vaszilij komisszarenko, a szovjet békebizottság elnökségének tagja:

- két jelentős eseményen vettünk részt, a szegedi tudományos konferencián és békekongresszuson. láttuk, szinte tapasztalhatóan éreztük, hogy a magyar tudósok nagy-nagy felelősséget éreznek hazájukért, népükért, a világ dolgaiért. a kongresszus is azt bizonyította, hogy a magyar társadalom minden rétege megértette: egyetlen korunkhoz méltó feladat az alkotás. ennek jegyében fáradoznak a magyar békemozgalom munkásai s ez a szellem hatja át az egész magyar közéletet.

/folyt.köv./

16.30/a

- 26 -

bb 48. /a 6. magyar békekongresszus... 1. folyt./- szb

olivia russu, a román béketanács tagja:

- építész vagyok, s a szakember szemével is örömmel láttam országépítő munkájuk nagyszerű eredményeit, az új üzemekeket, városrészeket. örömmel fedeztem fel ugyanezt az építő szellemet a 6. békekongresszuson is. a beszédekből és felszólalásokból az csengett ki, hogy erős az elhatározásuk: megvédik a békét. országainkat, népeinket baráti szálak fűzik össze, örülünk egymás eredményeinek, annak, hogy közös úton haladunk, amelynek egyik legfontosabb jellemzője: megerősíteni minden ember ragaszkodását a békéhez.

marija vilfan, a jugoszláv béke liga elnökségének tagja:

- nemcsak a magyar, hanem a nemzetközi békemozgalomnak is hasznos szolgálatot tett kongresszusuk, amelynek középpontjában a népek békés együttélésének nemes gondolata állt. a békés együttélés azonban korántsem csak tartózkodó magatartást jelent, hanem sokkal inkább azt, hogy együtt oldjuk meg a legfontosabb nemzetközi kérdéseket, a leszerelést, a ma még elmaradott, elnyomott országok megsegítését, felemelését.

martin hall, a nemzetközi békeintézet amerikai munkatársa:

- először vagyok pesten, s úgy érzem magam, mint a férfi, aki beléseret egy nőbe, s minden percben újabb szépségeket fedez fel benne. ez a nő nekem most budapest, ahová mielőbb szeretnék visszatérni, hogy alaposabban is megismerhessem életét, lakóit, ezer arcát. a magyar békemozgalom kongresszusán a viták szabadsága tette rám a legnagyobb benyomást. nagyon tetszett, s egy kissé meg is lepett, ahogy nemcsak belső ügyeket, hanem a világ dolgait is elemző módon beszélnek egymással. büszkék lehetnek rá, hogy békemozgalomuk egyesíti az irodalom, a művészet, a tudomány kiválóságait és az egyszerű munkások, parasztok sokaságát.

charlotte spiro, a nők nemzetközi harca a békéért mozgalom tagja:

- az amerikai délről, miamiból jöttem, ahol az ellenforradalmár kubaiak nagy tömege él, s ahol gyakran hangzik fel követelés: inváziót kuba ellen! mozgalomunk, amely 1961-ben bontakozott ki, ezen a vidéken, nehéz körülmények között dolgozik.

/folyt.köv./
16.50/ szb

-27-

Handwritten signature

bb 48. /a 6. magyar békekongresszus... 2. folyt./- szb

eredményeink szerények: béke-tájékoztató központot állítottunk fel, amelynek tagjai felvilágosító munkát folytatnak az egyetemisták és más érdeklődők körében. vannak tagjaink, akik számontartják, melyik családban született gyermek, s az édesapát, édesanyját megpróbálják rádöbbeníteni, milyen veszélyek fenyegetik családjukat, s milyen nagy a felelősségük szűkebb közösségükért, s a népek családjaért. idei husvéti menetünkön 350-en vettek részt, de bizunk benne, hogy leszünk még többen is. megigérem, hogy hazatértem után híven beszámolok magyarországi tapasztalataimról, elmondom mindenkinek, hogy a magyar nép egyre jobban él, s a béke oldalán áll.

raoul fernandez ceballos, a kubai békéért és a népek közötti barátságért mozgalom elnökségének tagja:

- református lelkész vagyok, ezért jólesett látnom, hogy kongresszusukon az egyházak képviselői is aktívan részt vettek. a föld jóakaratu embereinek össze kell fogniuk, ha békében akarunk élni. sok hasznos tapasztalatot szereztem magyarországon, s ezeket kivétel nélkül felhasználjuk majd a kubai békemozgalom javára - mondotta többek között, majd átnyújtotta szakasits árpádnak a kubai békemozgalom jelvényét.

bruno wranke, az ndk béketanácsa elnökségének tagja:

- országukban hatalmas békeszeretet sugárzik mindenfelől. ezt éreztük a békekongresszuson, s eddigi találkozásaink, kirándulásaink mindegyikén. az ndk békemozgalomának aktivistái önökkel együtt fáradoznak azért, hogy végre pontot tegyenek a második világháború végére, aláírják a német békeszerződést.

germaine jeanne farge, a francia országos béketanács elnökségének tagja:

- sok mindent hallottunk odahaza az önök országról. az itt töltött néhány nap meggyőzött bennünket arról, hogy a legjobb módszer: eljönni és személyesen meggyőződni az igazságról. úgy tapasztaltam, hogy jó uton haladnak, s ebben nagy része van az egységnek, amely a béke ügyét is szolgálja. eredményeik, a magyar békemozgalom munkája bátorítást ad nekünk, akik nehéz körülmények között harcolunk mindannyiunk nemes céljáért, a békéért.

a szívélyes baráti légkörben lezajlott találkozó szakasits árpád zárszavával ért véget. /mti/

17.00/a

- 28 -

bb 49. fokozatosan tért hóditanak a népművelés új formái - színvonalasabb műsorok az irodalmi színpadokon - befejeződött a művelődésügyi osztályvezetők országos tanácskozása

t lv/tm-lm bs

1963. június 19.

szerdán folytatódott a megyei tanácsok művelődésügyi osztályvezetőinek a néphadsereg központi klubjában megrendezett kétnapos tanácskozása. ilku pál művelődésügyi miniszter megnyitója után biró vera, a művelődésügyi minisztérium közművelődési főosztályának vezetője tartott vitaindító előadást. hangsúlyozta, hogy az elmúlt évben a fővárosban és a megyékben több sajátos népművelési forma alakult ki. a demecseri művelődési otthon például matematika, kémia, fizika, biológia és természettudományi ismeretekkel foglalkozó tanfolyamokat szervezett a dolgozók, a munkások és a szövetkezeti tisztviselők számára, s tanfolyamot alvégzetteknek lehetővé tették, hogy egy-egy tárgyból osztályvizsgát tegyenek a 7., illetve 8. általános iskolai osztályban. sokhelyütt megszervezték a termelőszövetkezeti akadémiákat is, amelyeknek anyaga jelentősen segíti a szövetkezeti gazdák szakmai ismereteinek bővítését.

jövőre a különböző népművelési intézmények még nagyobb gondot fordítanak az általános alapismeretek iskolán kívüli terjesztésére. a demecseri példa nyomán a falvakban a művelődési otthonok tanfolyamokat szerveznek az általános iskola 7., és 8. osztályos tananyagából, s a hallgatók ezekből le is vizsgázhatnak. ma már szerte az országban nagy számban működnek a mezőgazdasági szakembereket, agronómusokat, brigádvezetőket, állattenyésztőket, növénytermesztőket és ujitókat tömörítő klubok. ezekben az azonos érdeklődésű dolgozók együttes szórakozás mellett kicserélik gondolataikat, s megvitatják szakmai problémáikat. az elkövetkező évben tovább bővítik majd e klubok hálózatát is.

a népművelési szakemberek egyöntetű véleménye volt, hogy a következő években elsősorban a kisebb létszámú öntevékeny művészeti csoportok alakítását kell szorgalmazni. fontos feladat az is, hogy az irodalmi színpadok az eddigieknél színvonalasabb műsorokkal lépjenek a közönség elé, ehhez segítséget nyújtanak majd a tanácsok művelődési osztályai is. /mti/

17.04/a

- 29 -

bb 50. nyugatnémet szakemberek előadása a korszerű erőmű
építésről a műszaki egyetemen

1 szf/gg-lm vg

1963. június 19.

a budapesti műszaki egyetem meghívására hazánkban tartó-
zkodik k. schröder, az nszk-beli siemens-schuckert művek igazgatója
és két munkatársa. a német szakemberek szerdán az egyetem központi
épületében előadást tartottak az erőmű építés korszerű módszereiről,
a gépészmérnöki és a villamosmérnök kar tanárai, előadói, valamint
a villamosenergia ipar szakemberei előtt. az előadás sorozatot
rácz elemér, a gépészmérnöki kar dékánja nyitotta meg. jelen
volt dr. lévai andrás, nehézipari miniszterhelyettes is./mti/

--

bb 51. balesetek - a közlekedési szabályok megszegése miatt

1 bc/tm-lm la

1963. június 19.

ismét több balesetet okozott a közlekedési szabályok
megszegése. jenei istván asztalos figyelmetlenül vezette
berva-moped motorját a 13. kerületi váci úton és nekiütközött egy
álló személygépkocsinak. a gondatlan motorost súlyos sérüléssel
kórházba szállították.

a 9. kerületi márton utca és balázs béla utca keresztező-
désénél décsi emánuel tehergépkocsijával nem adta meg az elsőbbsé-
get egy motorkerékpárnak, amelyet szigeti istván benzinkut-
kezelő vezetett, s összeütközött vele. a motoros könnyebben meg-
sérült.

a 21. kerületi kalamár józsef utcában szabó nándor nyug-
díjas figyelmetlenül ment át a tulsó oldalra. egy gyári autó-
busz elütötte a vigyázatlan járókelőt, aki könnyebben megsérült.

a széchenyi rakparton weiner károly nyugdíjas segéd-
motoros járműjével nem adta meg az elsőbbséget, s összeütközött
egy tehergépkocsival. könnyebb sérüléssel kórházba került. mti/

--

17.15/ szb

-30-

18/

bb 52. megkezdődtek az első magyar tv-operafilm felvételei

1 s/tm-lm fm

1963. június 19.

a rádióban a közelmúltban hangzott el dallapiccola olasz
zeneszerző éjszakai repülés című operája. most a televízió
munkatársai - ugyancsak opera formájában - filmre veszik az
1938-ban dél-amerikában játszódó történetet. az izgalmas film
azokról a pilótákról szól, akik először vállalkoztak éjszakai
repülésre. a magyar televízió első operafilmjének forgatását
a napokban megkezdték a budaörsi repülőtéren és környékén,
ahol a tv munkatársai igyekeztek „délamerikai hangulatot”
teremtteni... a külső felvételek befejezése után a stáb a buda-
pest filmstúdió műtermében folytatja munkáját. a filmet még
az idén bemutatja a televízió.

a felvételeket szinetár ^{miklós} rendező irányítja, operatőr
kocsis ~~...~~. a főbb szerepeket házy erzsébet, radnai györgy,
simándy józsef és ilosfalvy róbert, a magyar állami operaház
tagjai alakítják./mti/

|| sándor

--

bb 53. szövetkezeti küldöttség utazott dániába

tr-lm ie

1963. június 19.

bartolák minálnak, a szövetség elnökhelyettesének veze-
tésével szerdán négytagú magyar szövetkezeti delegáció utazott
dániába, a dán szövetkezetek és a mezőgazdaság tanulmányozására.
/mti/

--

bb 54. váratlan gyors hideg betörés nyugatról: csaknem egész
európában hűvösre fordult az idő - csak fokozatos javulásra
számíthatunk

1 cs/tr-lm ie

1963. június 19.

az atlanti óceán északi térségeiből 130 kilométeres órán-
kénti sebességgel viszonylag hideg légtömegek törtek ki és zudul-
tak végig európa nagy részén. ez a légáramlás a normális front-
sebességet több mint négyszeresen multa felül és így egészen
váratlanul 10-12 fokkal csökkentette a nappali hőmérsékleti
szintet. a kedden reggel még irország magasságában mozgó front
szerdán hajnalban elérte budapestet és tovább haladt délkeletnek.

/folyt.köv./

17.20/a

- 31 -

18/

bb 54. /váratlan gyors...1.folyt./-lm

az erős északnyugati széllel érkezett hűvös légtömegek hatására budapestet és az ország északi hegyes vidékeit erős záporok pászfázták végig, a lehullott csapadék mennyisége azonban csak tatabánya, mór és kisbér környékén haladta túl a 10 millimétert. kisebb esőket jelentettek a dunántulról és az alföldről. is.

a nappali hőmérséklet a keddi 25-27 fokos szintről az ország nyugati és középső területein 15-16 fokig esett vissza, csupán a keleti megyékben mérték még szerdán délután is 20-22 fokot, budapesten - valószínűleg a házrengeteg „melegkonzerváló” hatására - a hőmérő higánya 20 fokon maradt.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul elmondották, hogy a már megszokott igazi nyári meleg valószínűleg csak fokozatosan tér vissza, s a felhőzet megritkulásával és a hideg-utánpótlást szállító szél elcsitulásával. a csütörtökre virradó éjszaka általában 10 fokig, vagy ez alá száll a hőmérséklet, ami június második felében már szokatlan jelenség, s a nappali maximumok is csak 20 fok körül alakulnak ki. a szél egyelőre élénk marad, számítanunk kell még erősebb felhősödésre, futó záporokra, kisebb eséses esőkre is./mti/

--

bb 55. újabb kilencmillió rubeles szovjet megrendelés automata falu-telefonközpontokra

t kf/g-lm vg

1963. június 19.

a budavox külkereskedelmi vállalat legnagyobb megrendelője a szovjet külkereskedelem. a múlt hónapban a nemzetközi vásáron is a budavox írta alá az egyik legjelentősebb szerződést, ennek alapján 4.6 millió rubel értékben automata falu-telefonközpontokat, mikrohullámu és ultrarövid-hullámu berendezéseket exportálnak a szovjetunióba.

szerdán délután újabb megrendelést írt alá tóth imre, a budavox igazgatója és m. mantorov, a szovjet maspriborintorg külkereskedelmi vállalat főmérnöke. a kilencmillió rubeles szerződésben újabb falu-telefonközpontok szállítására kötelezte magát a budavox. így az eddigi tárgyalások, megállapodások értelmében jövőre többek között 20-40 vonalú automata falu-telefonközpontokból összesen 50 000 állomásnak megfelelő mennyiséget készít szovjet megrendelésre a belolannisz híradás-technikai gyár./mti/

--

17.45/a

- 32 -

100

bb 56. dobi istván és kádár jános üdvözlő távirata n.sz.hruscsovhoz és l.i. brezsnyevhez

k kum hné-lm zs

1963. június 19.

nyikita szergejevics hruscsov elvtársnak,
a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága első titká-
rának a szovjetunió minisztertanácsa elnökének,

leonyid iljics brezsnyev elvtársnak,
a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnöksége elnökének,

m o s z k v a,

kedves elvtársak!

boldog örömmel, őszinte lelkesedéssel értesültünk a szovjet tudomány és technika legújabb nagyszerű eredményéről, a vosztok v. és a vosztok 6. űrhajó sikeres földet érésének, az űrrepülés új rekordjainak hírével.

csodálattal és elismeréssel adózunk e történelmi küldetés bátor végrehajtóinak. az űrrepülés egész ideje alatt mindannyiunk szíve együtt dobogott a két hős űrrepülő, valerij bikovszkij és valentyina tyereskova szívével. a magyar nép mindvégig fokozott érdeklődéssel figyelte a világot ámulatba ejtő újabb kozmikus utazás minden eseményét és végtelenül büszke arra, hogy a kozmosz meghódításáért vívott küzdelemben a kommunizmust építő szovjet nép ismét bizonyosságot tett mérhetetlen erejéről, s hogy a kozmosz ismeretlen utjain járó első nő a szívünkhöz oly közeli, testvéri szovjet nép leánya.

népünk ismételt nagyrabecsülését fejezi ki mindazoknak, akik közreműködtek e nagyszerű fegyvertény végrehajtásában, s jó egészséget, boldogságot kíván a világűr új hőseinek, a földünkre visszatért valerij bikovszkijnak és valentyina tyereskovának.

dobi istván
a magyar népköztársaság elnöki
tanácsának elnöke,

kádár jános
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első titkára,
a forradalmi munkás-paraszt kormány
elnöke.

/mti/

--

17.50/a

- 33 -

100

bb 57. elhunyt prohászka lajos nyugalmazott egyetemi tanár

sze-lm la

1963. június 19.

prohászka lajos nyugalmazott egyetemi tanár 66 éves korában elhunyt.

a kitűnő pedagógus tudományos életünkben mindenekelőtt a filozófiai tárgy műveivel vált ismertté. a háború alatt a magyar pedagógiai társaság elnökeként bátran szót emelt a fasiszta és militarista szellemű nevelés ellen.

temetése június 21-én, pénteken délután fél 4 -kor lesz a farkasréti temetőben./mti/

--

bb 58. június 22-én nyílik meg „az egyesült arab köztársaság képzőművészete,, című kiállítás az ernst muzeumban

i bi/tr-lr fm

1963. június 19.

a magyar-egyiptomi kulturális együttműködési munkaterv keretében június 22-én, szombaton 12 órakor nyílik meg az ernst muzeumban „az egyesült arab köztársaság képzőművészete,, című kiállítás. a tárlaton több mint 50 festmény és több szobor képviseli a mai egyiptomi képzőművészetet. megnyitó beszédet mond dr. vayer lajos egyetemi tanár, a magyar képzőművészek szövetségének alelnöke./mti/

--

bb 59. vass istvänné fogadása a 6. magyar békekongresszus külföldi részvevői tiszteletére

k zs/im-lm zs

1963. június 19.

vass istvänné, az országgyűlés elnöke szerdán a parlament delegációs termében fogadást adott a magyar békemozgalom 6. kongresszusán résztvevő külföldi küldöttek tiszteletére. a fogadáson jelen volt szakasits árpád, a béke világtanács irodájának tagja, az országos béketanács elnöke, dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára és dr. zsebők zoltán, az országos béketanács tudományos bizottságának titkára./mti/

--

18.23/a

- 34 -

19.05 ✓

1/16

bb 60- a községfejlesztési feladatokról, a társadalmi munkákról tárgyalt baranya megye tanácsa

vid fm/tné-lm fm

1963. június 19.

baranya megye tanácsa szerdán ülést tartott, amelyen résztvevett rapai gyula, a megyei pártbizottság első titkára is. a tanácsülésen megvitatták a végrehajtó bizottság beszámolóját a termelőszövetkezetek további megerősítéséből adódó feladatokról, valamint a tanácsok községfejlesztési tevékenységéről.

a z idén 37 és félmillió forint községfejlesztési alapból gazdálkodik a tanács. ebből az összegből többek között 54 000 négyzetméter utat, 57 000 négyzetméter járdát, 15 autóbusz- várótermet, tisztasági fürdőt, nyolc törpevizművet, 16 művelődési házat, 14 iskolai tantermet építenek. jut ebből a pénzből a mecseki „kisbalaton,, az orfűi új üdülőttelep kialakítására és harkány gyógyfürdő továbbfejlesztésére is.

a tanácsülés megállapította, hogy a jövőben javítani kell a tanács és a termelőszövetkezetek együttműködését a községfejlesztési munkában./mti/

--

bb 61. időjárásjelentés

tné-lm la

1963. június 19.

a meteorológiai intézet jelenti június 19-én szerdán este 19 órakor:

hűvös idő

várható időjárás csütörtökön estig: felhőátvonulások, többfelé eső, néhány helyen zivatar, időnként élénk északnyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet 20 fok körül./mti/

--

19.14/a

- 35 -

1/16

bb 62. a művelődés-és oktatásügy helyzetéről tárgyalt a képviselők szabolcs megyei csoportja

vid fm/tné-lm fm

1963. június 19.

az országgyűlési képviselők szabolcs-szatmár megyei csoportja - barcsi gyula elnökletével - szerdán ülést tartott nyíregyházán. az ülésen - a művelődésügyi minisztérium és a megyei tanács hat hétig tartó közös vizsgálata alapján - a megye művelődésügyi helyzetéről, valamint az ifjúsági és felnőttoktatás problémáiról tárgyaltak.

a jelentés megállapítja, hogy a megyei, a járási, és a községi párt- és tanácsszervek megfelelően foglalkoznak a kulturális kérdésekkel, a rendelkezésükre bocsátott anyagi erőforrásokat jól használják fel. ennek eredményeként jelentősen bővült a művelődési otthonok, a mozik, a könyvtárak hálózata, sok új taggal gyarapodott az olvasók tábora, a népművelési munkát igyekeznek a természet szolgálatába állítani. ezt a célt szolgálják az ezüstkalászos tanfolyamok, a tsz-akadémiák, a szakmunkásképző iskolák, a kihelyezett mezőgazdasági technikum osztályok, a mezőgazdasági könyvismertetések, és anketók.

szabolcs megye általános iskoláiban a most zárult tanévben 111 000 gyermek tanult, 16 000-rel több, mint öt évvel korábban. a husz középiskolába 8 300 diák járt. ez több, mint kétszerese az öt év előttiének. a dolgozók általános és középiskoláiban az idén több mint tízezren vizsgáltak.

a megye valamennyi gimnáziumában és 144 általános iskolájában megkezdtek a politechnikai képzést. a nyolc osztályt végzettek 52 százaléka tanul a továbbképző iskolákban. egyre nagyobb méretű az ipari és mezőgazdasági szakmunkásképzés.

az elmúlt években az általános és középiskolai tantermek százait építették különböző erőforrásokból, közülük igen sokat a községfejlesztési alapból. a tantermek száma azonban így is kevés, ezenkívül jelenleg 382 nevelő hiányzik a megyében. a tanácsok a különböző társadalmi szervek és intézmények nagy erőfeszítéseket tesznek a szakemberek pótlására. csupán községfejlesztési alapból évenként másfélmillió forintot költenek társadalmi ösztöndíjra. 255 fiatal tanulását segítik ily módon. ezenkívül 131 pedagógusjelölt kap állami ösztöndíjat.

az ülésen felszólalók sok hasznos javaslatot tettek. a képviselők néhány fontosabb kérdésben a felsőbb hatóságokhoz fordulnak./mt1/

--

19.55/y

- 36 -

HE

bb 63. a csehszlovák kultúra filmbemutatója

i bi/tr-lm fm

1963. június 19.

a csehszlovák kultúra szerdán délután filmbemutatót rendezett. a műsoron „a filmfesztivál vidám pillanataiból” című riportfilm szerepelt. a film a múlt évben megrendezett 13. karlovy vary-i filmfesztivál derűs jelentőseit örökíti meg. a vetítés előtt a csehszlovák kultúra munkatársai ismertették az idei dolgozók filmfesztiváljának előkészületeit, a fesztivál keretében csehszlovákia nagyobb ipari központjaiban és városaiban mutatnak be filmeket.

a karlovy vary-i riportfilm vetítését a csehszlovák kultúra június 21-én és 25-én megismétli./mt1/

--

bb 64. a pármái operaház igazgatójának látogatása szegeden

vid fm/tné-lm fm

1963. június 19.

a hazánkban tartózkodó giuseppe negri, a pármái operaház igazgatója, páрма polgármesterhelyettese szerdán szegedre látogatott, ahol művészeti kérdésekről tárgyalt a város, valamint a szegedi szabadtéri játékok igazgatóságának vezetőivel.

az olasz színházi szakember megtekintette a játékok színhelyét, a belolannisz teret. „csodálatosan szép ez a környezet” - mondotta. „adandó alkalommal szívesen vendégszerepelnék itt színházunk legjobb szolistáival,..

elismeréssel nyilatkozott a technikai felkészültségről, különösen megnyerte tetszését az ugynevezett hangkésleltető berendezés. giuseppe negri szerint az olasz szabadtéri színpadokon is hasznos lenne ilyen berendezés használata./mt1/

--

20.05/a

- 37 -

HE

B. 65. kádár jános látogatása a gödöllői agrártudományi egyetemen

rj/La

1963. június 19.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke szerdán látogatást tett a gödöllői agrártudományi egyetemen. a látogatásra elkísérte németh károly, a központi bizottság titkára és cservenka ferencné, a pest megyei pártbizottság első titkára, a központi bizottság tagjai.

magyar andrás rektor tájékoztatta a vendégeket az egyetem életéről, oktató- és nevelő munkájáról. ezután több tanszéket kerestek fel, találkoztak az egyetem tanáiraival és hallgatóival. délután megtekintették az egyetem gazdaságát, ahol pogácsás györgy, a gazdaság igazgatója kalauzolta a vendégeket./mti/

--

- v é g e -

22.10 rj

- 38 -

ka

MUNKASZÁM:

B/64

FELVÉTEL:

615

Készítette: FÖLDVÁRY GY.